

Automobilový průmysl zůstává pilířem české ekonomiky, pandemie však firmám odčerpala likviditu. Dostatečná vládní podpora dnes znamená investici do perspektivní budoucnosti ČR.

Český automobilový průmysl dosáhl v roce 2019 opět výborných výsledků. Přes negativní trend na světových trzích české automobilky téměř vyrovnaly úroveň produkce předchozího rekordního roku. V minulém roce již desátý rok v řadě rostly celkové tržby, stejně jako export i mzdy v odvětví. Slibný začátek letošního roku a očekávání firem v pozitivní vývoj v roce 2020 ale překazila pandemie koronaviru, která na čas zcela zastavila automobilový průmysl v celé Evropě a zasadila klíčovému odvětví evropského hospodářství tvrdý úder. Sdružení automobilového průmyslu odhaduje, že z důvodu vzniklé krize české automobilky v letošním roce nevyrobí až 300 tisíc vozidel a tržby celého sektoru poklesnou minimálně o 215 miliard Kč. Český automobilový průmysl proto silně volá po přijetí souboru opatření na podporu ekonomické stability, ochranu pracovních míst a dalšího rozvoje odvětví.

„I přes postupné ochlazování trhu posunul rok 2019 výsledky českého autoprůmyslu na nová maxima, když celkové tržby znovu vzrostly a čtvrtý rok po sobě překonaly hranici 1 bilionu korun,“ hodnotí pozitivně uplynulý rok Bohdan Wojnar, prezident Sdružení automobilového průmyslu. *„Nyní ale máme zcela jiné starosti. Pandemie koronaviru způsobila pokles tržeb firem autoprůmyslu až ve výši 150 miliard korun, přičemž tato ztráta se bude nadále prohlubovat. Pro letošní rok odhadujeme propad výroby vozidel okolo 20 %. Výkonnost celého sektoru bude výrazně ovlivněna nejen vývojem na zahraničních trzích, ale také případnou podporou české vlády. Automobilový průmysl podporuje široký ekosystém, ze kterého profituje celá řada dalších průmyslových odvětví. Přijetí opatření k restartu odvětví ze strany vlády tak bude mít významný pozitivní multiplikační efekt na vývoj celého hospodářství,“* vysvětluje Bohdan Wojnar.

Odvětví podle Sdružení automobilového průmyslu nyní potřebuje především podporu ekonomické stability v podobě výraznější a efektivnější pomoci s likviditou, a podporou zaměstnanosti. *„Program Antivirus se ukázal jako funkční prostředek, který pomohl odvrátit bezprostřední hrozbu masivního propouštění v podnicích. Pro řadu podniků je nyní klíčové program co nejdříve prodloužit, pokud možno do data spuštění nového systémového řešení tzv. kurzarbeitu. To by si za vzor mělo vzít německý model. V současné chvíli vnímáme snahu podniků udržet své lidi na palubě. Tento stav je ale velmi křehký, přičemž je v nejvyšším zájmu státu pomoci především právě v oblasti zaměstnanosti,“* uvádí Bohdan Wojnar.

Také podle Zdeňka Petzla, výkonného ředitele AutoSAP, je nyní klíčová strategická pomoc státu. *„Pandemie obrátila automobilový průmysl naruby, rozhodně ale nezvrátila dlouhodobé trendy a nebude mít zásadní vliv na transformaci, kterou odvětví prochází. I s ohledem na výrazná podpůrná opatření v okolních zemích zaměřených na inovace, nové technologie nebo čistou mobilitu je proto velmi důležité posílit i v ČR investice do digitalizace, automatizace a implementace environmentálně ohleduplných řešení, včetně dalšího budování infrastruktury pro alternativní paliva. V opačném případě by české firmy mohly začít výrazně ztrácet své těžce vydobyté pozice napříč celým dodavatelským řetězcem.“*

Jak zaznělo na dnešní tiskové konferenci, zapomínat nesmíme také na to, že boj se zákeřným virem ještě není zcela vyhraný. *„Objevují se nová ohniska nákazy, týkat se to může i podniků automotive. Apeluji proto na firmy i státní instituce, aby situaci nepodceňovaly a dbaly na prevenci i dostatečné zásoby ochranných pomůcek,“* uvedl na závěr své řeči Bohdan Wojnar.

Dopady pandemie covid-19 na český automobilový průmysl a očekávaný vývoj v roce 2020

Pandemie covid-19 zásadním způsobem narušila ekonomický život v ČR a napříč EU. Významně byly zasaženy prodejní a výrobní řetězce automobilového průmyslu. V průběhu jarních měsíců byla téměř třetina podniků nucena výrobu zcela zastavit, 60 procent firem vyrábělo ve velmi omezeném režimu. Především kvůli ekonomické nejistotě a poklesu spotřebitelské poptávky je v současné chvíli kapacita výroby zhruba na dvou třetinách oproti předkrizovým hodnotám. Výkonnost se však u jednotlivých výrobců může odlišovat a to zejména v dodavatelském sektoru.

Dosavadní ztráty způsobené pandemií:

- Více než 220 tisíc nevyrobených motorových vozidel
- Propad tržeb o 150 miliard Kč (odhad):
  - 90 miliard Kč u finálních výrobců
  - 60 miliard Kč u dodavatelů

Výhled na rok 2020:

- Pokles výroby motorových vozidel v ČR o 20 % (= 300 tisíc vozidel)
- Pokles celkových tržeb o minimálně 215 miliard Kč

AutoSAP apeluje na vládu ČR, aby urychleně přijala soubor opatření na podporu ekonomické obnovy automobilového průmyslu. Tedy sektoru, který tvoří téměř desetinu českého HDP, zaměstnává okolo 180 tisíc lidí přímo a přibližně 500 tisíc celkově, tvoří více než třetinu průmyslových investic do vědy a výzkumu a ročně do státního rozpočtu odvádí více než 70 miliard korun.

Členské firmy AutoSAP v roce 2019

- TRŽBY: 1 123,8 miliard Kč (+ 1,9 %)
- EXPORT: 942,4 miliard Kč (+ 2,4 %)
- POČET ZAMĚSTNANCŮ: 133 378 (+ 1,0 %)
- PRŮMĚRNÁ MZDA: 43 949 Kč (+ 6,0 %)

Produkce firem sdružených v AutoSAP opět překonala rekordní hodnoty předchozího roku. Celkové tržby při meziročním růstu ve výši 1,9 % dosáhly výše 1 123,8 mld. Kč. Objem exportu se oproti roku 2018 zvýšil o 2,4 % na celkových 942,4 mld. Kč (z 920,7 mld. Kč v roce 2018). Většina produkce byla vyvezena na zahraniční trhy, dominantním exportním partnerem je dlouhodobě s více než třetinovým podílem Německo. Firmy AutoSAP se na celkové průmyslové produkci v roce 2019 podílely téměř jednou čtvrtinou (23 %), podíl na celkovém exportu ČR činil v loňském roce 21 %.

Do vývoje počtu zaměstnanců v automobilovém průmyslu v České republice se v loňském roce promítla rekordně nízká nezaměstnanost a neuspokojivá situace na trhu práce. Počet zaměstnanců vzrostl jen mírně a ve firmách AutoSAP jich tak přibýlo 1 tisíc a celkový počet zaměstnanců dosáhl 133 tisíc osob.

I když sektor i nadále nabízí zaměstnancům nadprůměrné výdělků, dynamika růstu mezd v minulém roce zpomalila. Průměrná mzda ve firmách AutoSAP v roce 2019 vzrostla o 6,0 % na 43 949 Kč, v dělnických profesích o 5,4 % na 36 905 Kč. Celkově je průměrná mzda u členů AutoSAP o 28,8 % vyšší než průměrná mzda v ČR (v dělnických profesích je to 8,1 % nad celkovou průměrnou mzdou v ČR). Členové AutoSAP představují 11 % zaměstnanců v průmyslu ČR. V sektoru automotive pracuje celkově přímo téměř 180 tisíc osob.

Výroba vozidel na stabilní úrovni, výrazný růst tržeb finálních výrobců

- TRŽBY: 657,6 mld. Kč (+ 6,5 %), z toho EXPORT: 600,5 mld. Kč (+ 6,4 %)
- CELKOVÁ PRODUKCE: 1 461 179 silničních vozidel (- 0,6 %)
- OSOBNÍ AUTOMOBILY: 1 427 563 kusů (- 0,7 %)
- AUTOBUSY: 5 217 kusů (+ 6,7 %)
- NÁKLADNÍ: 1 181 kusů (+ 42,5 %)
- MOTOCYKLY: 980 kusů (- 34,4 %)
- PŘÍVĚSY A NÁVĚSY: 26 238 (+ 3,7 %)

Produkce finálních výrobců oproti předchozímu roku mírně poklesla (- 0,6 %). Celkově bylo v ČR vyrobeno více než 1,46 milionu vozidel, z toho největší část zaujímá výroba osobních vozidel (1,43 milionu ks). I nadále je velký zájem o „české“ autobusy vyráběné výhradně na zakázku. Nárůst ve výši 6,7 % znamená celkem 5 217 vyrobených kusů. Rok 2019 přinesl také růst v segmentu přívěsů a návěsů (+ 3,7 %) na celkových 26 238 ks.

V porovnání s ostatními zeměmi zůstává Česko významným světovým producentem vozidel. V přepočtu na jednoho obyvatele jsme jedničkou ve výrobě autobusů a dvojkou v produkci osobních vozů. V absolutních počtech jsme se navíc posunuli o jedno místo a stali se čtvrtým největším producentem automobilů v Evropě a v světovém měřítku se dokonce dostali na 11. pozici.

Dodavatelé v automobilovém průmyslu na pozadí světového poklesu

- TRŽBY: 441,0 mld. Kč (- 4,1 %)
- EXPORT: 333,9 mld. Kč (- 4,7 %)
- ZAMĚSTNANOST: 78 430 osob (- 1,4 %)
- PRŮMĚRNÁ MZDA: 37 883 Kč (+ 4,4 %)

Přínos dodavatelů firem pro výkonnost celého autoprůmyslu v ČR je významný. Podíl na celkových tržbách firem AutoSAP činí 39,2 %, na exportu pak 35,4 %. Do skupiny 10 největších exportérů AutoSAP se dlouhodobě řadí celkem 6 dodavatelů.

Výrazněji než u finalistů se u dodavatelů firem projevilo ochlazení na exportních trzích. Tržby dodavatelů poklesly o 4,1 %. Z celkové produkce v hodnotě 441 mld. Kč bylo exportováno zboží za téměř 334 mld. Kč.

Dodavatelé jsou zároveň významnými zaměstnavateli v jednotlivých regionech Česka. Bezmála 79 tisíc zaměstnanců se na celkovém počtu zaměstnanců firem AutoSAP podílí téměř z 60 %.

Účelové organizace jsou nejvíce rostoucí součástí AutoSAP

- TRŽBY: 25,3 mld. Kč (+ 1,6 %)
- EXPORT: 8,1 mld. Kč (+ 31,0 %)

Firmy, které se zabývají službami, výzkumem, vývojem a konstrukcí pro automobilový průmysl nabývají na své důležitosti a potvrzují tak skutečnost, že autoprůmysl prochází zásadní transformací. Účelové organizace tvoří téměř třicet procent firem AutoSAP s více než 10 tisíci zaměstnanců. V uplynulém roce rostly jejich tržby jen mírně, výrazně se ale zvýšil jejich export (+ 31,0 %).